

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

TRIỆU ĐỨC PHÚ

**ẢNH HƯỞNG CỦA TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI
ĐẾN GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH
TRONG CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TỈNH BẮC KẠN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

THÁI NGUYÊN - 2018

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM

TRIỆU ĐỨC PHÚ

**ẢNH HƯỞNG CỦA TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI
ĐẾN GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH
TRONG CÁC TRƯỜNG TRUNG HỌC PHỔ THÔNG
TỈNH BẮC KẠN**

Ngành: Quản lý giáo dục

Mã số: 8.14.01.14

LUẬN VĂN THẠC SĨ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: GS.TS. Phạm Hồng Quang

THÁI NGUYÊN - 2018

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan luận văn là công trình nghiên cứu của bản thân. Các kết quả nghiên cứu trong Luận văn là trung thực, chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nghiên cứu nào của tác giả khác.

Thái Nguyên, ngày 19 tháng 7 năm 2018

Tác giả luận văn

Triệu Đức Phú

LỜI CẢM ƠN

Với tình cảm chân thành, tác giả xin bày tỏ lòng cảm ơn sâu sắc tới GS.TS. Phạm Hồng Quang đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn để hoàn thành luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn Hội đồng khoa học, các thầy giáo, cô giáo Khoa Tâm lý giáo dục, Khoa đào tạo sau Đại học thuộc trường Đại học Sư Phạm - Đại học Thái Nguyên. Các thầy cô giáo đã trực tiếp giảng dạy và tham gia quản lý trong quá trình học tập và làm luận văn tốt nghiệp.

Xin cảm ơn Ban giám hiệu, cán bộ, giáo viên, học sinh trường THPT Chợ Đồn, THPT Bắc Kạn, THPT Chuyên tỉnh Bắc Kạn, Sở Giáo dục và Đào tạo Bắc Kạn cùng đồng nghiệp, bạn bè đã giúp đỡ, động viên, tạo mọi điều kiện tốt nhất và đóng góp những ý kiến quý báu cho tác giả trong quá trình học tập và thực hiện luận văn tốt nghiệp.

Trong quá trình thực hiện, Luận văn không tránh khỏi những thiếu sót, kính mong nhận được sự quan tâm chỉ dẫn của các thầy giáo, cô giáo, các bạn đồng nghiệp để kết quả nghiên cứu được hoàn chỉnh hơn./.

Tác giả luận văn

Triệu Đức Phú

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN.....	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT	iv
DANH MỤC BẢNG, BIỂU ĐỒ	v
MỞ ĐẦU	1
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	3
4. Giả thuyết khoa học	3
5. Nhiệm vụ nghiên cứu	3
6. Phạm vi nghiên cứu	3
7. Phương pháp nghiên cứu	4
8. Cấu trúc của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ ẢNH HƯỞNG CỦA TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI ĐẾN GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG	5
1.1. Tổng quan nghiên cứu vấn đề	5
1.1.1. Những nghiên cứu về TTXH.....	5
1.1.2. Những nghiên cứu về GDĐĐ.....	7
1.1.3. Những nghiên cứu về tác động của truyền thông xã hội đến giáo dục đạo đức cho học sinh	10
1.2. Một số vấn đề cơ bản về truyền thông xã hội	11
1.2.1. Khái niệm	11
1.2.2. Đặc trưng của truyền thông xã hội	13
1.2.3. Các loại hình TTXH.....	16
1.2.4. Cơ chế tác động của TTXH.....	21

1.3.	Ảnh hưởng của TTXH đến GDĐĐ học sinh THPT.....	23
1.3.1.	Giáo dục đạo đức cho học sinh THPT	23
1.3.2.	Tác động của TTXH đến GDĐĐ cho học sinh trường THPT hiện nay.....	30
1.4.	Quản lý giáo dục đạo đức học sinh trước tác động của TTXH.....	35
1.4.1.	Lập kế hoạch giáo dục đạo đức học sinh trước tác động của TTXH....	35
1.4.2.	Quản lý đội ngũ thực hiện kế hoạch giáo dục đạo đức học sinh trước tác động của truyền thông xã hội.....	35
1.4.3.	Quản lý việc tổ chức hoạt động giáo dục đạo đức học sinh trước tác động của TTXH.....	37
1.4.4.	Quản lý công tác đánh giá đạo đức học sinh.....	38
	Kết luận Chương 1.....	39
Chương 2. THỰC TRẠNG ẢNH HƯỞNG CỦA TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI ĐẾN GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH TRONG CÁC TRƯỜNG THPT TỈNH BẮC KẠN.....		
		40
2.1.	Vài nét về địa bàn nghiên cứu và khảo sát thực trạng.....	40
2.1.1.	Khái quát về điều kiện kinh tế, xã hội tỉnh Bắc Kạn.	40
2.1.2.	Vài nét về tình hình giáo dục tỉnh Bắc Kạn	40
2.1.3.	Khái quát về mục đích, đối tượng, nội dung, phương pháp khảo sát ...	41
2.2.	Đặc điểm tình hình giáo dục của các trường nghiên cứu.....	42
2.2.1.	Về cơ sở vật chất và phương tiện	42
2.2.2.	Về học sinh.....	43
2.2.3.	Về chất lượng giáo dục.....	43
2.3.	Kết quả khảo sát thực trạng.....	44
2.3.1.	Thực trạng nhận thức về vai trò của các lực lượng trong GDĐĐ cho học sinh THPT của CBQL, giáo viên, phụ huynh, học sinh.....	44
2.3.2.	Thực trạng sử dụng mạng xã hội của học sinh dưới góc nhìn của học sinh, giáo viên và phụ huynh.....	49
2.3.3.	Thực trạng sử dụng mạng xã hội của học sinh, giáo viên, phụ huynh..	53

2.3.4. Thực trạng cảm nhận của học sinh, giáo viên, phụ huynh khi sử dụng mạng xã hội	60
2.3.5. Thực trạng quản lý giáo dục đạo đức học sinh trước tác động của truyền thông xã hội.....	64
Kết luận Chương 2.....	71
Chương 3. BIỆN PHÁP QUẢN LÝ ẢNH HƯỞNG CỦA TRUYỀN THÔNG XÃ HỘI ĐẾN GIÁO DỤC ĐẠO ĐỨC CHO HỌC SINH TRONG CÁC TRƯỜNG THPT TỈNH BẮC KẠN	72
3.1. Các nguyên tắc đề xuất các giải pháp	72
3.1.1. Nguyên tắc bảo đảm tính đồng bộ.....	72
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính kế thừa.....	72
3.1.3. Nguyên tắc bảo đảm tính khả thi.....	72
3.1.4. Nguyên tắc bảo đảm tính hiệu quả.....	72
3.2. Các biện pháp quản lý ảnh hưởng của TTXH đến GDĐĐ cho học sinh trong các trường THPT tỉnh Bắc Kạn.....	73
3.3. Khảo nghiệm tính cấp thiết và tính khả thi	79
Kết luận Chương 3.....	83
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	84
1. Kết luận.....	84
2. Khuyến nghị.....	85
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	87
PHỤ LỤC	

DANH MỤC TỪ, CỤM TỪ VIẾT TẮT

CBQL	Cán bộ quản lý
CNH, HĐH	Công nghiệp hóa, hiện đại hóa
GD&ĐT	Giáo dục và đào tạo
GDĐĐ	Giáo dục đạo đức
GVBM	Giáo viên bộ môn
GVCN	Giáo viên chủ nhiệm
GTTB	Giá trị trung bình
QLGD	Quản lý giáo dục
THPT	Trung học phổ thông
TTXH	Truyền thông xã hội

DANH MỤC BẢNG, BIỂU ĐỒ

Bảng:

Bảng 2.1:	Nhận thức của học sinh về vai trò của các lực lượng giáo dục trong GDDĐ học sinh THPT	44
Bảng 2.2:	Nhận thức của Giáo viên về vai trò của các lực lượng giáo dục	45
Bảng 2.3:	Nhận thức của phụ huynh về vai trò của các lực lượng giáo dục	47
Bảng 2.4:	So sánh nhận thức của học sinh, giáo viên và phụ huynh về vai trò của các lực lượng giáo dục	48
Bảng 2.5:	Thực trạng hiểu biết của giáo viên và phụ huynh về các mạng xã hội học sinh đang sử dụng	52
Bảng 2.6:	Mức độ học sinh sử dụng trang mạng xã hội	54
Bảng 2.7:	Thực trạng sử dụng mạng xã hội của giáo viên	55
Bảng 2.8:	Đánh giá của giáo viên về học sinh sử dụng mạng xã hội	56
Bảng 2.9:	Thực trạng sử dụng mạng xã hội của phụ huynh	58
Bảng 2.10:	Đánh giá của phụ huynh về sử dụng mạng xã hội của các con	59
Bảng 2.11:	Đánh giá của học sinh về sử dụng mạng xã hội	61
Bảng 2.12:	Đánh giá của giáo viên về sử dụng mạng xã hội	63
Bảng 2.13:	Nhận thức của học sinh về thực trạng tác động của TTXH đối với GDDĐ học sinh	64
Bảng 2.14:	Mức độ thực hiện các biện pháp quản lý chương trình, kế hoạch giáo dục đạo đức cho học sinh trước tác động của TTXH	67
Bảng 2.15:	Mức độ thực hiện các biện pháp quản lý đội ngũ thực hiện kế hoạch giáo dục đạo đức học sinh trước tác động của TTXH	68
Bảng 2.16:	Mức độ thực hiện các biện pháp quản lý tổ chức giáo dục đạo đức cho học sinh trước tác động của TTXH	69
Bảng 2.17:	Mức độ thực hiện các biện pháp đánh giá mức độ giáo dục đạo đức học sinh trước tác động của TTXH	70
Bảng 3.1:	Kết quả khảo sát về mức độ cần thiết của các biện pháp	80
Bảng 3.2:	Kết quả khảo sát về mức độ khả thi của các biện pháp	81

Biểu đồ:

Biểu đồ 3.1:	Biểu đồ tương quan giữa mức độ cần thiết và mức độ khả thi của 5 biện pháp được đề xuất	82
--------------	---	----

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Truyền thông là hiện tượng xã hội phổ biến, ra đời và phát triển cùng với sự phát triển của xã hội loài người, tác động và liên quan đến mọi cá thể xã hội. Các phương tiện truyền thông mới là một trong những thành tựu quan trọng nhất của loài người trong vòng hai thập kỷ trở lại đây và đang nhận được sự quan tâm của các nhà nghiên cứu, các nhà quản lý xã hội và người dân nói chung. Sự ra đời của bất kỳ một công nghệ nào cũng có những ảnh hưởng nhất định đối với xã hội. Sự xuất hiện của các phương tiện truyền thông mới trong thời gian vừa qua đã tạo nên những thay đổi xã hội sâu sắc. Những thay đổi ấy không chỉ dừng lại ở những biểu hiện bên ngoài xã hội hay con người, mà nó còn thấm sâu, làm thay đổi bản chất xã hội, tâm lý, thói quen của con người đặc biệt là giới trẻ.

Cùng với sự phát triển mạnh mẽ của internet ở Việt Nam, ngày càng có nhiều người sử dụng mạng xã hội để chia sẻ tin tức hằng ngày đồng thời có thể tìm hiểu về những thông tin cụ thể từ rất nhiều những chủ đề, lĩnh vực khác nhau. Giới trẻ Việt Nam có số lượng lớn, cơ cấu đa dạng, vừa có những đặc điểm thuận lợi cho việc tiếp thu các yếu tố tích cực, vừa có những đặc điểm dễ bị tổn thương trước những tác động tiêu cực của phương tiện TTXH hoặc thúc đẩy những yếu tố tiêu cực từ môi trường phương tiện TTXH phát triển. Thực tế hiện nay cho thấy, đa số giới trẻ Việt Nam có thái độ, hành vi ứng xử tích cực và phù hợp trên môi trường mạng, tận dụng phương tiện TTXH như một kênh hữu hiệu phục vụ cho các nhu cầu của cuộc sống, làm chủ được bản thân trước những tác động của phương tiện TTXH. Tuy nhiên, vẫn còn một bộ phận giới trẻ thiếu sự chuẩn bị về kỹ năng và tâm thế nên không tận dụng được lợi ích của phương tiện TTXH, thậm chí bị sa đà, chìm đắm trong thế giới ảo, chịu tổn hại về tinh thần, vật chất. Hơn nữa, một số thanh niên còn chọn cách nhập cuộc và cổ xúy cho những thái độ, hành vi, lối sống lệch lạc, đi ngược lại các giá trị